

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1294/2019
28.03.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Зоране Делибаше и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Драгана Срећковић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа Снежана Раденковић, адвокат из ..., ради вршења родитељског права по тужби и противтужби, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 број 545/18 од 20.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 28.03.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против првог става пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 бр.545/18 од 20.09.2018. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви странака за накнаду трошкова ревизијског поступка у износу од по 22.500,00 динара.

Образложење

Пресудом Основног суда у Младеновцу П2 број 494/2017 од 14.05.2018. године, првим ставом изреке, малолетно дете странака, ВВ, рођена ...2014. године, поверена је на непосредно старање тужилци, која ће самостално вршити родитељско право а пребивалиште детета биће на адреси пребивалишта мајке. Другим ставом изреке, обавезан је тужени да доприноси издржавању свог малолетног детета са месечним износима од 20.000,00 динара, почев од 15.02.2018. године па убудуће док за то постоје законом прописани услови. Трећим ставом изреке, уређен је начин одржавања личног односа оца са дететом. Четвртим ставом изреке, одређена је привремена мера и малолетно дете странака поверено на самостално вршење родитељског права мајци и пребивалиште детета биће на адреси мајке, до правноснажног окончања овог поступка. Петим ставом изреке, одређена је привремена мера и обавезан је тужени да доприноси издржавању свог малолетног детета са месечним износом од 20.000,00 динара, почев од 15.02.2018. године па до правноснажног окончања поступка. Шестим ставом изреке, уређен је начин одржавања личних односа

детета са оцем по престанку фактичке заједнице живота. Шестим ставом изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 бр.545/18 од 20.09.2018. године, првим ставом изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Младеновцу П2 број 494/17 од 14.05.2018. године, исправљена решењем П2 број 494/17 од 06.07.2008. године у првом и четвртном ставу изреке. Другим ставом изреке, укинута је првостепена пресуда у другом, трећем, петом, шестом и седмом ставу изреке и предмет је враћен првостепеном суду на поновно суђење.

Против правноснажне пресуде донесене у првом степену, првог става изреке, тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у оквиру овлашћења из чл. 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...55/14) и утврдио да ревизија није основана.

У спроведеном првостепеном поступку није почињена битна повреда одредаба парничног поступка из чл.374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Нису почињене ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП у другостепеном поступку, јер је другостепени суд одлучио о жалби у складу са чланом 383. став 1. ЗПП, без расправе, прихвативши чињенично стање које је утврдио првостепени суд, као потпуно и правилно.

Према чињеничном стању утврђеном у поступку који је претходио доношењу правноснажне пресуде, малолетна ћерка странака ВВ, рођена је ...2014. године, у ванбрачној заједници која је трајала од 2010. до 2016. године. Парничне странке су са малолетним дететом живеле у Након престанка заједнице живота, малолетно дете странака наставило је да живи у заједници са мајком. Дете је здраво и напредно и укључено је у предшколску установу у ... са узрастом од 17 месеци. Од маја 2016. године, када је престала заједница живота па до августа месеца 2017. године када је тужиља поднела тужбу за вршење родитељског права тужени је доприносио издржавању малолетног детета са износом од 35.000,00 динара месечно, на основу споразума странака. После подношења тужбе престао је да доприноси издржавању. Сада плаћа трошкове вртића у износу од 5.000,00 динара месечно.

Према налазу и мишљењу стручне службе за посредовање у породичним односима, Центра за социјални рад Аранђеловац и Младеновац и њиховог синтетизованог извештаја, оба родитеља су процењена да имају потребне капацитете за старање о детету, с тим што је мајци дата предност с обзиром на узраст детета и усмереност на мајку. Дете показује приврженост једном и другом родитељу, али је у задовољењу базичних потреба више усмерено на мајку.

Партнерски односи родитеља су поремећени, због чега долази до честих пријављивања другог родитеља са образложењем да не врши родитељско право како треба.

Тужиља поседује ... где месечно зарађује 50.000,00 динара и са малолетним дететом живи у стану површине 103 м² у Родитељи јој такође живе у Тужени је једно време радио у ..., а по повратку се запослио у предузећу ГГ које се бави Живи у ... и поседује пословну зграду у којој издаје пословни простор. Живи у заједничком домаћинству са мајком у конфорној породичној стамбеној згради у оквиру које малолетно дете има опремљену собу коју користи када борави код оца. Контакти између оца и детета редовно се остварују, према моделу који је утврдио Центар за социјални рад.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право, одредбе члана 6. став 1. 77. став 1. и 266. став 1. Породичног закона – ПЗ, када су самостално вршење родитељског права поверили мајци.

Наводима ревизије правилност примене материјалног права не доводи се у сумњу.

У спору за вршење родитељског права суд је у складу са одредбом члана 270. ПЗ у обавези да прибави стручни налаз и мишљење стручне службе за посредовање у породичним односима, што је у конкретном случају и учињено. Родитељи живе на територији Центра за социјални рад Младеновац и територији Центра за социјални рад Аранђеловац, па су стручне службе дале заједнички извештај. Према извештају стручних служби за посредовање у породичним односима, у најбољем интересу малолетног детета је да се повери на самостално вршење родитељског права мајци, а с обзиром пре свега на узраст и пол детета које се налази у узрасту када је упућеније на мајку.

Најбољи интерес детета је правни став и цени се према околностима сваког конкретног случаја, као што су пол, узраст, мишљење детета, потребе за становањем, хигијеном, одећом, обућом, образовањем, могућности родитеља да препознају потребе и да их задовоље и евентуални ризици од измештања детета и како их предупредити, ако је неопходно да дете промени радну и животну средину.

Све ове чињенице нижестепени судови су имали у виду када су вршење родитељског права поверили мајци.

Најбољи интерес детета не мора се подударати са најбољим интересом оца или мајке, осим у мери у којој могу постојати разни заједнички критеријуми за процену, везани за личност детета, његово порекло и конкретну ситуацију (пресуда Х против Летоније, Великог већа од 26. новембра 2013. године, представка број 27853/09 страна 100).

Стога у конкретном случају Врховни касациони суд сматра да је од првенственог значаја да се најбољем интересу детета посвети посебан значај, у односу на интерес оца, јер он може превагнути у односу на интерес оца (пресуда Сахин против Немачке, Великог већа од 08.07.2003. године, представка број 3943/96, стране 64 и 66).

Мишљење детета узраста пет година, може се остварити и кроз разговор са дететом, невербалну комуникацију и опсервацију детета, па је тако Центар за социјални рад Младеновац и утврдио да се дете налази у узрасту када је с обзиром на задовољење основних потреба упућеније на мајку, због чега је супротно наводима ревизије правилан закључак нижестепених судова да је у најбољем интересу детета да се у садашњем узрасту повери на самостално вршење родитељског права мајци.

На основу изложеног, како се осталим наводима ревизије правилност примене материјалног права не доводи у сумњу, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. ЗПП, донео одлуку као у изреци пресуде.

Одлука о трошковима ревизијског поступка донета је на основу члана 165. став 2. у вези са чланом 153. и 154. ЗПП. Туженом нису признати трошкови ревизијског поступка, с обзиром да није успео у овом поступку, док тужиљи нису признати трошкови састава одговора на ревизију, јер нису били нужни ради вођења ревизијског поступка.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић